

Naslov: Ekonomisti: Reforme ili 125 dinara za jedan evro?

2994

BEOGRAD, 5. juna (Tanjug) - Pad vrednosti dinara i smanjenje deviznih rezervi samo su neke od posledica odlaganja formiranja nove Vlade Srbije, koja bi odmah posle konstituisanja trebalo da obnovi razgovore sa Međunarodnim monetarnim fondom (MMF), upozorili su danas stručnjaci Ekonomskog instituta.

Oni su ocenili da će, ukoliko se reforme ne sprovedu, devizne rezerve nastaviti da se smanjuju, kurs zajedničke valute evrozone bi do kraja godine dostigao nivo od 125 dinara za jedan evro, dok bi inflacija bila između devet i deset procenata na godišnjoj osnovi.

Ekonomista Stojan Stamenković smatra da "svaki dan odlaganja formiranja Vlade Srbije košta i to vrlo konkretno", a među posledicama su i pogoršanje platnog bilansa i deficit javne potrošnje iznad održivih granica.

Situacija je alarmantna, ukazao je Stamenković na današnjoj konferenciji za novinare, ističući da su devizne rezerve zemlje pale od kraja prošle godine do poslednjeg dana aprila za nešto više od 1,5 milijardi evra.

On je precizirao da je "odbrana" kursa naročito bila izražena u poslednjoj dekadi maja.

"Kurs (evra) je za pet meseci povećan za 12 procenata, dalje je nastavljeno njegovo povećanje pa je tako u petak, prošle sedmice, uz rekordnu intervenciju Narodne banke Srbije od 89 miliona evra, kurs evra u odnosu na dinar povećan na rekordnih 12,47 odsto od početka godine", naveo je Stamenković koji je i saradnik u izradi biltena "Makroekonomske analize i trendovi" koji izdaje Ekonomski institut.

Stamenković je ukazao je da je posebno izražen pad vrednosti dinara nakon 20. maja, kada su održani predsednički izbori, što ukazuje na to da su dešavanja u političkoj sferi uticala na percepciju stranih investitora i kreditora.

"Do 21. maja ove godine, kurs evra je povećan za 10,6 odsto, a od toga dana do danas ukupno povećanje je 12,5 odsto", rekao je Stamenković i naveo da su devizni prilivi u zemlju više nego skromni, jer su investitori "rezervisani".

Stamenković je podsetio da su, dok su trajali pregovori sa Međunarodnim monetarnim fondom (MMF), ekonomisti predvideli da će pri rastu bruto domaćeg proizvoda (BDP) od pola procenta doći do povećanja kursa evra do kraja godine za oko 10 odsto, odnosno 116 dinara za jedan evro.

Taj limit je, međutim, već sada dostignut, ukazao je Stamenković na razmere problema sa kojim se suočava naša zemlja.

"Sve ove priče o rastu standarda i novim radnim mestima udaljavaju od realnosti i svode se na opšta mesta u političkom marketingu", kaže ovaj ekonomista.

Prema njegovom mišljenju, od kratkoročnih mera potrebni su - povećanje poreza na profit preduzeća, poreza na dodatu vrednost a istovremeno na rashodnoj strani zamrzavanje plata u javnom sektoru i penzija, ili eventualo diferencirano smanjenje.

Trebalo bi razmotriti i smanjenje plata u agencijama, odnosno svođenje njihovog nivoa na zarade u javnoj upravi.

"Ukoliko se to ne dogodi i ne dođe do fiskalne konsolidacije sledi scenario koji niko ne želi da se dogodi", rekao je Stamenković.

Naslov: Ekonomisti: Reforme ili 125 dinara za jedan evro?

1975

On je ocenio da će se zamrzavanja plata i penzija dogoditi kroz inflaciju, da neće biti rasta BDP-a od 0,5 odsto u ovoj godini a da će devizne rezerve u 2012. godini opasti za više do tri milijarde evra.

Ukoliko se ne bi sprovele reforme, sličan scenario bi se nastavio i u 2013. godini kada bi bilo potrebno smanjiti javnu potrošnju za četvrtinu ako ne bude mogućnosti da se jaz popuni povećanjem prihoda, kazao je Stamenković.

Urednik MAT-a Vladimir Vučković kazao je da je primetno da postoji snažan pritisak na deviznom tržištu i nepoverenje u dinar, istakavši da te loše tendencije može da spreči "samo odgovoran okvir ekonomske politike".

"Zbog toga je bitno da imamo formiranje odgovorne vlade što pre i jednog ozbiljnog, odgovornog okvira za ekonomsku politiku", rekao je on.

Ukoliko do toga ne dođe, kako je ocenio Vučković, "onda ćemo verovatno i dalje imati pritiske i kupovinu evra raspoloživim dinarima".

Kada je reč o ostalim ekonomskim kretanjima, industrijska proizvodnja u Srbiji u aprilu je ostvarila blagi desezonirani rast od 1,1 odsto u odnosu na mart, što je dobar signal, ali je još uvek rano za nedvomisleno optimistične ocene, rekao je Vučković.

On je ukazao da su aprilski podaci o industrijskoj proizvodnji nešto bolji nego u martu, a u okviru toga je i prerađivačka industrija, koja je najveći i najbitniji sektor, ostvarila rast za 0,7 odsto.

"Sada, kada pogledamo liniju trenda, vidimo da ona više nije opadajuća i da je u suštini stagnatna", naveo je on.

Vučković je ukazao i na važnost činjenice da je prerađivačka industrija konačno izašla u pozitivnu zonu pri međugodišnjem poređenju i sada je za 0,1 odsto veća od proizvodnje u aprilu 2011.

Kako je istakao, to su naznake boljih rezultata industrijske proizvodnje, ali je rano za optimizam. Jer, u prva četiri ovogodišnja meseca industrijska proizvodnja i dalje ima visok kumulativni pad od 4,7 odsto, a prerađivačka industrija pet procenata, u poređenju sa istim lanjskim periodom.